

Jaarverslag van de stichting natuurlijk-jonen 2020

Terugblik 2007-2020

Op 27 maart 2007 werd de Stichting Natuurlijk-Jonen bij notariële akte opgericht bij Elan notarissen in Steenwijk. Het bestuur bestond uit een drietal functionarissen in de functie van respectievelijk voorzitter, secretaris en penningmeester. Op 1 januari 2020 bestaat het bestuur uit: Pieter de Nooij, Bepie Miggels-Vinke, Ted Postma en Thijs Schoenmakers, allen onbezoldigd. De ruilverkaveling, die plaats vond in de jaren zestig van de vorige eeuw, zorgde voor de verplaatsing van de boerderijen in de buurtschap Jonen naar de Hevenweg in Blokzijl. Alle woningen in de buurtschap kregen hierdoor een woonbestemming. Het gemis aan agrarische bedrijvigheid droeg bij aan het ontstaan van zogenoemd moerasbos. Het tot dusver open landschap verviel waarmee tevens ook flora en fauna verdween. De bewoners van Jonen besloten dat de verruiging en verarming van dit gebied en halt moest worden toegeroepen. Op 27 maart werd de stichting natuurlijk-Jonen opgericht bij ELAN notarissen in Steenwijk. Vanaf de oprichting van de stichting konden donateurs zich aanmelden en verplichtten zij zich tot het gedurende vijf jaren schenken van een door het bestuur bepaald bedrag. In 2008 werden de eerste lakenvelder koeien aangekocht voor begrazing en bemesting en werd het beheersgebied gemaaid. In 2009 werd door de gemeente Steenwijkerland een subsidie beschikbaar gesteld uit het "Leefbaarheidsfonds". In 2010 werd van deze subsidie een drietal projecten gerealiseerd: de tjasker molen, de schuilhut voor de lakenvelders en een picknickplaats. Natuurmonumenten richtte op verzoek van de stichting een laarzen-natuurpad in tussen Dwarsgracht en Jonen. De feestelijke opening van deze projecten werd gedaan door de beheerder van "de Wieden" Bea Claessens.

De hoge kosten voor het onderhouden van het beheergebied in combinatie met het in de winterperiode opstallen van het vee droeg ertoe bij dat er jaarlijks in het voor- en najaar klusdagen worden georganiseerd. Donateurs, partners, familie en vrienden verrichten dan gezamenlijk werkzaamheden zoals maaiwerk onder de afrasteringen, plaatsen accu's en controle stroomdraden, beitswerk aan hekken en tjasker etc. Voorafgaand aan de klusdag of ter afsluiting van een klusdag worden koffie, lunch of BBQ/Buffet beschikbaar gesteld door het bestuur aan alle vrijwilligers.

2020

In 2019 werden er nieuwe contracten afgesloten tussen de donateurs en de stichting in de vorm van een periodieke gift voor een periode van vijf jaar. Het bestuur besloot de jaarlijkse bijdrage te verlagen tot € 350 in verband met de geleidelijke afbouw de stichting. Evenals bij onze zustervereniging in Dwarsgracht, De Naobers van Zudert, slaat de vergrijzing toe in combinatie met mogelijk fysieke beperking(en) en vertrek uit Jonen. In het voorjaar werd heel Nederland opgeschrikt door de coronacrisis en werd een intelligente lockdown

ingesteld waardoor het bestuur genoodzaakt werd de geplande klusdag in april te laten vervallen. Inmiddels had een nieuwe bewoner zich aangemeld als donateur en wilde graag deelnemen aan de klusdag ter kennismaking. De ooievaars keerden terug uit verre oorden en ook dit jaar waren er weer drie jonge ooievaars. De hoge kosten voor het onderhoud aan het beheergebied en het vee zorgen er jaarlijks voor dat er keuzes moeten worden gemaakt binnen het beschikbare budget. Vanwege de afbouwregeling is met de donateurs afgesproken dat er kan worden uitgeweken naar een renteloze lening, wanneer de liquiditeitspositie daartoe noopt. Bij liquidatie van de stichting zullen de Lakenvelders verkocht worden waaruit de leningen kunnen worden terugbetaald.

Op dit moment bestaat de kudde uit zeven lakenvelders. Het door de gemeente Steenwijkerland ingestelde eenrichtingverkeer over het Hevenpad naar de pont Jonen en vervolgens de Jonenweg naar Dwarsgracht en Giethoorn zorgde voor minder files bij de pont en met name aan de oostzijde in Jonen. In het voorjaar werd bij de secretaris aan huis een vergadering gehouden met het bestuur van de stichting en een afvaardiging van Natuurmonumenten. Natuurmonumenten zal proberen vrijwilligers te vinden voor het herstel/reparatie van de tjasker molen en zal nieuwe borden ter vervanging van de verouderde borden en met een nieuw logo plaatsen. Op het bord bij de klaphekken voor het wandelpad door het weiland zal de toevoeging: "verboden voor honden" komen te staan en bij de ingang van het laarzenpad: "honden aangelijnd". Bea Claessens heeft per 1 juli 2020 afscheid genomen als beheerder van "de Wieden". De gehele afvaardiging van Natuurmonumenten geeft aan dat zij zeer tevreden is over de samenwerking met onze stichting. Vanwege de afbouwregeling zal Natuurmonumenten onderzoek doen naar toekomstig natuurbeheer in het huidige beheergebied van de stichting. Secretaris Beppie Miggels-Vinke was op 2 juli aanwezig bij het afscheid van Bea Claessens en sprak met de nieuwe beheerder C. Braat. In het najaar verviel wederom de klusdag vanwege Covid 19. Na een eerdere geplande en mislukte poging werden de lakenvelders via een andere locatie met de bok opgehaald voor de stalperiode. Nadat de lakenvelders waren ertrokken, zijn de weilanden voor het grootste gedeelte gemaaid en heeft Natuurmonumenten 6000 kg kalk gestrooid tegen verzuring en pitrus.

Vooruitzicht 2021

Ondanks dat beide klusdagen in 2020 zijn vervallen door de coronacrisis is de verwachting dat de uitgestelde werkzaamheden in 2021 wel kunnen plaatsvinden. Eventueel rekening houdend met de "anderhalve meter afstand samenleving" en het niet organiseren van koffieochtend, borrel, bbq of buffet. Zoals gezegd heeft een nieuwe bewoner zich in het voorjaar als donateur aangemeld en ook een woning elders in de buurtschap is verkocht in het najaar, waarvan de eigenaren zich wellicht zullen aanmelden als donateur. De kudde lakenvelders zal blijvend bestaan uit niet meer dan zeven dieren. Inmiddels heeft Natuurmonumenten een vrijwilliger gevonden voor het herstel aan de tjasker molen. Onderzoek door deze vrijwilliger zal moeten uitwijzen of het zinvol is de tjasker te repareren dit in samenspraak met Natuurmonumenten. Covid 19 zal, zo het zich laat aanzien, ook in 2021 vooralsnog beperkingen opleggen aan de

samenleving zodat het plannen van activiteiten op dit moment niet mogelijk is. Harm Piek heeft aangeboden een lezing te willen houden welke een waardevolle informatiebron kan zijn over dit gebied, historie, de woningen, namen van gebiedsdelen, water en landerijen. Ervan uitgaande dat de werkzaamheden tijdens de klusdag(en) doorgang kunnen vinden zien wij 2021 met vertrouwen tegemoet.